

Pamětní záznam o zvonu sv. Prokop

V osmiboké věži kostela sv. Prokopa je zavěšený v klasické áčkové zvonové stolici z borovicového dřeva výtvarně zdařilý bronzový zvon z roku 1753 o hmotnosti 160 kg. Je nejstarší dochovanou památkou v obci. Původně byl umístěn ve zvonici v lokalitě zvané Na zámku. Po dostavbě kostela v r. 1906 byl přemístěn do věže kostela, zvonice byla v roce 1908 zbourána.

Plášť zvonu zdobí nápis:

SWATEMU PROCOPI OBETUGI DLAUHOIRZEBOWSKI OBIWATELE

Ke spodní lince nápisu je přisazen široký ornamentální pás tvořený stále se opakujícími postavičkami andílků mezi závěsy, rozetami a svěšenými vějířky. Nad spodní linkou středu pláště je reliéf sv. Prokopa držícího v pravé ruce kříž, v levé opatskou berli a u nohou má na řetězu d'ábla. Pod reliéfem je nápis:

CARL PIRKL RICHTARS

IAN WONDRA STARSSI

Na protilehlé straně pláště zvonu je reliéf Panny Marie s hadem u nohou a hvězdami kolem hlavy. Okolo reliéfu je datace zvonu:

ICL + 1753

Za více než 200 let se při zvonění vystřídal dlouhá řada zvoníků. Služba to byla náročná, ale krásná. Posledním z nich byl František Stránský, dlouholetý kostelník a tvůrce betléma. V roce 1975 byl pohon zvonu elektrifikován asynchronním motorem. Nebyla to však úplně šťastná úprava. Na srdce zvonu byla navařena nadměrně tvrdá a těžká pěst, která postupně nebezpečně vybíjela zvon na ráně úhozového věnce. Z původní tloušťky 48 mm byl zvon vytlučen na současnou tloušťku 40 mm. Pohon zvonu byl složitý a velmi poruchový. Po roce 2000 se zvon používal jen při pohřbech a to jen na nezbytně nutnou dobu. O špatném stavu zvonu svědčí krátká ukázka z technické zprávy: „Zvon je v jařmu volný. Hřídele mají nevyhovující natvrdo uchycená ložiska v amatérsky svařovaných domcích a srdce zvonu je nadměrně tvrdé a těžké, při zvonění se vychyluje do stran a vybíjí zvon. Elektrický pohon zvonu je poruchový se špatnou možností seřízení úhlu kyvu zvonu. Celkový stav je pro zvon nevyhovující a nebezpečný.“

Po dlouhých diskuzích v našem farním společenství na jaře roku 2011 oslovil děkan P. Miloš Kolovratník z České Třebové firmu BORO KO Rostislava Bouchala z Brodku u Přerova. Ta v květnu poslala cenovou nabídku a detailní popis navrhovaných úprav a 10. srpna 2011 provedla „generální“ opravu. Zvon byl spuštěn na podlahu zvonové komory, bylo demontováno nevhodné technické vybavení a elektrický pohon. Stávající jařmo zvonu bylo nahrazeno novým dubovým s naklápěcími ložisky. Zvon byl pootočen o 25°, aby nové klasicky kované a odpovídající srdce bilo do nového nevybitého místa na ráně věnce zvonu.

Plášť zvonu byl vyčištěn a nakonzervován přípravkem na bázi včelího vosku. Elektrický pohon zvonu je s lineárním motorem. Výhodou je, že přenos hnací síly motoru na jařmo a zvon je bezkontaktní, na principu magnetického polštáře. Tento systém dokáže zvon rozhoupat jemně, bez počátečních tvrdých záběrů a nárazů, udržuje plynulý průběh a ukončení zvonění. Všechny údaje jsou naprogramované, elektronika pracuje jako počítač s vlastní inteligencí a umožňuje nastavit nejvhodnější a nejšetrnější rozhoupávání.

Cenová rekapitulace:

• technické vybavení zvonu	23.960,-
• elektrický pohon zvonu	28.500,-
• montáž, dopravní náklady	11.940,-
• týdenní spínací hodiny	2.250,-
-----	
součet	66.650,-
daň z přidané hodnoty 20 %	13.330,-
<hr/>	
součet celkem	79.980,-

Tuto částku uhradila naše farní obec.

Od 11.8.2011 je nastaveno pravidelné tříminutové zvonění ve 12 hodin (Anděl Páně) a v 18 hodin (večerní chvály). Operativně je možno ovládat a zvonit jakkoli dlouho z přízemí i sakristie kostela. V prvních dnech toto zvonění vnášelo trochu zmatku, protože si občané mysleli, že někdo zemřel a přicházeli nebo přijížděli se podívat ke kostelu. Nyní už se na tato zvonění těší a ví, že naše obec prožila obyčejný, ale pohodový den. Jedna z dávných tradic byla obnovena.

At' nejstarší památka v obci slouží i nadále k svému účelu – k oslavě Boha, k radosti a naději lidí.